

Arbejdsmarkedsstyrelsen
Holmens Kanal 20
Postboks 2150
1016 København K

25. januar 2010

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-post
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2009-112-0257
Sagsbehandler
Stinne Stevnsborg
Andersen
Direkte 3319 3235

Vedrørende høring over forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats, lov om aktiv socialpolitik, lov om arbejdsløshedssikring mv. og lov om kompensation til handicappede i erhverv mv. (aktiv indsats til unge, lovfæstelse af voksenlærlingeordningen, forenkling af opgørelse af tidsperioder mv.)

Ved e-post af 16. december 2009 har Arbejdsmarkedsstyrelsen fremsendt ovennævnte lovforslag (herefter lovforslaget) og anmodet om Datatilsynet bemærkninger.

Den 12. januar 2010 blev der holdt møde mellem Arbejdsmarkedsstyrelsen og Datatilsynet, hvor Datatilsynet mundtligt fremkom med bemærkninger til lovforslaget.

Den 19. januar 2010 fremsendte Arbejdsmarkedsstyrelsen et revideret lovforslag til Datatilsynet. Da lovforslaget er fremsendt til Justitsministeriet til lovteknisk gennemgang blev det aftalt, at Datatilsynet fremsender sine bemærkninger til såvel Arbejdsmarkedsstyrelsen som Justitsministeriet.

Datatilsynet har herefter følgende bemærkninger til lovforslaget fremsendt 19. januar 2010:

1. Datatilsynet anmodede på mødet med Arbejdsmarkedsstyrelsen den 12. januar 2010 om, at det blev præciseret i lovforslaget, hvilke oplysninger der skal videregives fra Arbejdsmarkedsstyrelsens fælles datagrundlag, herunder til Undervisningsministeriet og kommunerne.

Baggrunden for anmodning er, at det på mødet blev oplyst, at der behandles almindelige og fortrolige personoplysninger omfattet af persondatalovens¹ § 6 samt følsomme oplysninger efter persondatalovens § 8 i Arbejdsmarkedsstyrelsens fælles datagrundlag.

Det fremgår bl.a. af bemærkningerne til L 185 - Forslag til lov om ændring af lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats, lov om

¹ Lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger med senere ændringer.

en aktiv beskæftigelsesindsats mv. vedrørende videregivelse af oplysninger til Arbejdsmarkedsstyrelsens fælles datagrundlag, at:

”Ved overgangen til det kommunale enstrengede beskæftigelsessystem vil hele beskæftigelsesindsatsen efter lov om aktiv beskæftigelsesindsats blive omfattet af lov om retssikkerhed på det sociale område. For videregivelse af følsomme oplysninger på det sociale område er der fastlagt meget restriktive bestemmelser i persondatalovens § 8, stk. 3. Denne bestemmelse i persondataloven kan være til hinder for nødvendig udveksling af data i beskæftigelsesindsatsen, fx om videregivelse af data om jobplan, integrationsplan, deltagelse og omfang i forsørgelsesordninger, tilmeldeoplysninger mv. i forbindelse med flytning.

Det foreslås derfor, at persondatalovens § 8, stk. 3, fraviges ved videregivelse af data efter denne lov.”

Denne fravigelse af persondatalovens § 8, stk. 3, medfører, at Arbejdsmarkedsstyrelsens fælles datagrundlag indeholder følsomme oplysninger, der ikke kan indhentes uden en fravigelse af persondataloven.

Det fremgår af de specielle bemærkninger til lovforslagets § 2, at de foreslåede ændringer kan ske inden for rammerne af persondatalovgivningen. Datatilsynet lægger på den baggrund til grund, at der ikke med det nuværende lovforslag tilsigtes en fravigelse af persondataloven, herunder lovens § 8, stk. 3.

Det er endvidere på et møde mellem Datatilsynet og Arbejdsmarkedsstyrelsen den 30. november 2009 blevet drøftet, hvorvidt Arbejdsmarkedsstyrelsen behandler oplysninger om helbredsmæssige forhold omfattet af persondatalovens § 7 i det fælles datagrundlag. På baggrund af de oplysninger, der fremkom under mødet, er Datatilsynet mest tilbøjelig til at mene, at der behandles oplysninger omfattet af persondatalovens § 7 i det fælles datagrundlag.

Det fremgår af lovforslagets § 2, at det indsættes i lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats som § 68 a, stk. 12, at Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke oplysninger der er omfattet af den i stk. 8-11 nævnte dataudveksling.

Datatilsynet forstår bemyndigelsesbestemmelsen således, at der ikke kan udveksles oplysninger som beskrevet i stk. 8-11, før Beskæftigelsesministeren har fastsat nærmere regler om, hvilke oplysninger, der er omfattet af dataudvekslingen.

2. Datatilsynet skal i den forbindelse henlede opmærksomheden på persondatalovens § 57. Efter denne bestemmelse skal der indhentes en udtalelse fra Datatilsynet i forbindelse med udfærdigelse af bekendtgørelser, cirkulærer eller lignende generelle retsfor skrifter, der har betydning for beskyttelse af privatlivet i forbindelse med behandling af oplysninger.

3. Det blev på mødet mellem Datatilsynet og Arbejdsmarkedsstyrelsen den 12. januar 2010 oplyst, at oplysningerne, der skal udveksles - herunder ind-

hentes fra Undervisningsministeriet - efter lovforslagets § 2, ikke skal anvendes til samkøring i kontroløjemed, idet der ikke er hjemmel hertil.

Det fremgår dog af lov nr. 522 af 24. juni 2005 om ansvaret for og styring af den aktive beskæftigelsesindsats med senere ændringer § 68, at data i Beskæftigelsesministeriets it-systemer kan samkøres med data i kommunernes, andre myndigheders og arbejdsløsheds-kassernes it-systemer, hvor dette er nødvendigt for at kontrollere, om der sker fejl eller misbrug i forbindelse med udbetaling af ydelser, herunder manglende opfyldelse af rådighedsforpligtelsen.

Det står på denne baggrund ikke Datatilsynet klart, om oplysningerne skal anvendes til samkøring i kontroløjemed, herunder om oplysningerne kan blive anvendt af kommunerne til kontrol af uddannelsesaktivitet i forbindelse med udbetaling af ydelser fra kommunen. Datatilsynet skal på den baggrund generelt bemærke om samkøring i kontroløjemed:

Ifølge persondatalovens § 5, stk. 1, skal personoplysninger behandles i overensstemmelse med god databehandlingsskik. Heri ligger ifølge lovens forarbejder, at behandlingen skal være rimelig og lovlig.

Efter Datatilsynets opfattelse følger det af kravet om god databehandlingsskik, at en dataansvarlig – aktuelt Arbejdsmarkedsstyrelsen – ikke må udlevere personoplysninger til en modtager, hvis denne ud fra det foreliggende ikke er berettiget til at behandle oplysningerne.

Datatilsynet forudsætter i sin praksis, at myndigheder i forbindelse med sammenstilling og samkøring i kontroløjemed har et klart og utvetydigt retsgrundlag at arbejde på, og at de personer, der berøres af kontrolordningen, skal have forudgående information om kontrolordningen, jf. persondatalovens § 5, stk. 1 om god databehandlingsskik.

Mulighederne for at foretage sammenstilling og samkøring i kontroløjemed i den offentlige forvaltning svarer således til den praksis, som var gældende før persondatalovens ikrafttræden, og som er kommet til udtryk ved en tilkendegivelse fra flertallet i Retsudvalget i betænkning af 16. maj 1991 over forslag til lov om ændring af lov om offentlige myndigheders registre (L 50).

Det er her forudsat, at myndighederne i forbindelse med samkøring i kontroløjemed har et klart og utvetydigt retsgrundlag at arbejde på, og at myndighederne kun lader kontrolordningen tage sigte på fremtidige forhold, medmindre særlige forhold gør sig gældende. Flertallet lagde vægt på, at de borgere, som berøres af en kontrolordning, i almindelighed gøres opmærksom på myndighedernes adgang til at foretage samkøring i kontroløjemed, inden kontrollen iværksættes, og at samkøringen så vidt muligt kun finder sted, hvis de personer, der omfattes af kontrollen, har fået meddelelse om kontrolordningen, inden de afgiver oplysninger til myndigheden.

Arbejdsmarkedsstyrelsen vil således inden for rammerne af persondataloven kunne videregive oplysninger fra Arbejdsmarkedsstyrelsens fælles datagrund-

lag til andre myndigheder til brug for samkøring i kontroløjemed, hvis den modtagende myndighed opfylder betingelserne for at kunne sammenstille og samkøre personoplysninger i kontroløjemed. Den modtagende myndighed skal have et klart og utvetydigt retsgrundlag, som giver lovhjemmel til at foretage sammenstilling eller samkøring i kontroløjemed.

Den modtagende myndighed skal desuden forudgående have informeret de persongrupper, der berøres af kontrollen, om muligheden for at foretage en generel kontrol. En sådan information kan f.eks. være givet i blanketter e.l. i forbindelse med, at en person har søgt og modtaget økonomiske ydelser fra det offentlige.

Sammenstilling og samkøring i kontroløjemed forudsætter endvidere, at behandlingen anmeldes til Datatilsynet, jf. §§ 43-44, samt at tilsynets udtalelse indhentes, forinden behandlingen iværksættes, jf. § 45, stk. 1, nr. 4.

4. Behandling af personoplysninger skal endvidere ske i overensstemmelse med de grundlæggende principper, som er indeholdt i lovens § 5.

Som ovenfor nævnt fremgår det af stk. 1, at personoplysninger skal behandles i overensstemmelse med god databehandlingskik. Heri ligger ifølge lovens forarbejder, at behandlingen skal være rimelig og lovlig.

Efter Datatilsynets opfattelse følger det af kravet om god databehandlingskik, at en dataansvarlige ikke må udlevere personoplysninger til en modtager, hvis denne ud fra det foreliggende ikke er berettiget til at behandle oplysningerne.

Arbejdsmarkedsstyrelsen skal på den baggrund vurdere, om der kan videregives personoplysninger fra det fælles datagrundlag til bl.a. Undervisningsministeriet og kommunerne. Det skal i den forbindelse vurderes, om den modtagende myndighed har hjemmel til at behandle oplysningerne, jf. lovens kapitel 4, samt om behandlingen kan ske inden for rammerne af lovens § 5.

Af § 5, stk. 2, følger, at indsamling af oplysninger skal ske til udtrykkeligt angivne og saglige formål, og at senere behandling ikke må være uforenelig med disse formål (finalité-princippet). Dette følger endvidere af databeskyttelsesdirektivets² artikel 6, stk. 1, litra b.

I denne overvejelse må det tages i betragtning, hvilket eller hvilke formål oplysningerne i Arbejdsmarkedsstyrelsens fælles datagrundlag oprindeligt er indhentet med henblik på, samt hvorvidt oplysninger er afgivet til Arbejdsmarkedsstyrelsen eller den oprindelige modtager på baggrund af en retlig forpligtelse.

² Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger.

Datatilsynet skal i den forbindelse henlede opmærksomheden på artikel 29-gruppens arbejdsdokument af 12. december 2003 vedrørende videreanvendelse af den offentlige sektors informationer og beskyttelse af personoplysninger ('Re-use of public sector information and the protection of personal data - striking the balance'). Dokumentet vedhæftes til orientering.

Dokumentet indeholder bl.a. en drøftelse af databeskyttelsesdirektivets anvendelighed på området samt, hvilke hensyn som skal inddrages ved en vurdering af, om f.eks. videregivelse er i overensstemmelse med finalité-princippet.

Det nævnes bl.a. i den forbindelse, at, hvor oplysningerne er afgivet på baggrund af en retlig forpligtelse, skal videregivelse vurderes særligt nøje under inddragelse af hensynet til "reasonable expectations criterion", dvs. hvad der med rimelighed må kunne forventes ved afgivelsen af oplysningerne.

Det er endvidere anført, at hvor genanvendelse er lovhjemlet, bør denne også indeholde mulighed for, at der kan fremsættes indsigelse mod genanvendelse allerede på tidspunktet for indsamlingen af oplysningerne. Samtidig bør der gives meddelelse om denne rettighed.

Datatilsynet skal anbefale, at det meget nøje overvejes, hvorvidt der kan videregives oplysninger fra Arbejdsmarkedsstyrelsens fælles datagrundlag til Undervisningsministeriet under overholdelse af finalité-princippet.

Datatilsynet skal endvidere i lighed hermed anbefale, at det meget nøje overvejes, hvorvidt der kan indhentes oplysninger fra Undervisningsministeriets fælles datagrundlag, samt hvorvidt oplysningerne kan videregives til kommunerne under overholdelse af finalité-princippet.

5. Datatilsynet forudsætter på baggrund af tilsynets tidligere drøftelser med Arbejdsmarkedsstyrelsen vedrørende det fælles datagrundlag samt styrelsens tilkendegivelser på mødet den 12. januar 2010, at persondatalovens § 41, stk. 3, samt principperne i sikkerhedsbekendtgørelsen³ efterleves.

Kopi af dette brev er dags dato fremsendt til Justitsministeriet

Med venlig hilsen

Jakob Lundsager
Chefkonsulent

Bilag: Artikel 29-gruppens arbejdsdokument af 12. december 2003

³ Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 528 af 15. juni 2000, som ændret ved bekendtgørelse nr. 201 af 22. marts 2001, om sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personoplysninger, som behandles for den offentlige forvaltning.